

Innst. O. nr. 56

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen

Ot.prp. nr. 11 (2002-2003)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred mv.

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Innleiing

Kultur- og kyrkjedepartementet legg i proposisjonen fram forslag om å oppheve lov 26. juni 1998 nr. 43 om åpningstider for utsalgssteder (åpningstidsloven), samtidig som reglar om opningstider for utsalgsstader på søndagar og andre helgedagar blir tekne inn i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred. Vidare er det foreslått at det i lov 26. april 1947 nr. 1 om 1. og 17. mai som høgtidsdager blir teke inn ei føresegn som inneber at handel på desse dagane blir avgrensa i same omfang som på helgedagar.

1.2 Vurderingar og forslag frå departementet

1.2.1 Innleiing

Hovudformålet med forslaget om å oppheve opningstidslova er å tilpasse opningstidene til dei behov brukarane har. Etter departementet si vurdering oppnår ein dette best ved å la tilbod og etterspørsel verke bestemmende for opningstidene. Ved å oppheve opningstidslova legg ein også meir til rette for fleksible tilpassingar, som naturleg vil variere med bransjetypar, lokale forhold osv. Det er også grunn til å vente at ein ved å oppheve restriksjonane vil fjerne uheldige konkurransevridingar som følgjer av at enkelte typar utsal er unnatekne frå føresegnene.

Ved sida av dette hovudformålet er det også viktig å vareta omsynet til den alminnelege helgedagsfreden. Hovudregelen bør framleis vere at utsalgsstader skal halde stengt på søndagar og andre helgedagar, samtidig som ein fører vidare dei unntak frå hovudregelen som gjeld i dag.

For å oppnå intensjonen om å fjerne reguleringa av opningstidene må ein også oppheve det vern i arbeidsmiljølova som arbeidstakarane har mot å arbeide utover normalarbeidstida, dvs. etter kl. 21.00 og fram til kl. 06.00.

1.2.2 Hovudregel om handel på helgedagar

Departementet foreslår at det i lov om helligdager og helligdagsfred blir teke inn ein ny § 5 som regulerer sal frå faste utsalgsstader på helgedagar. Her er utgangspunktet og hovudregelen at på helgedagar skal faste utsalgsstader som sel varer til forbrukar, halde stengt.

1.2.3 Unntak frå hovudregelen

Departementet går inn for å tillate søndags- og helgehandel som i gjeldande opningstidslov. Det er derfor foreslått å føre vidare unntaka i gjeldande lov. Dette inneber at faste utsalgsstader framleis kan halde ope dei tre siste søndagane før julaftan mellom kl. 14.00 og kl. 20.00. Vidare inneber det vidareføring av fleire spesifiserte unntak.

1.2.4 Straffeføresegn

Etter § 5 i opningstidslova blir den straffa med bøter som forsettleg eller aktaust bryt lova eller forskrifter gitt i medhald av lova. Medverknad blir ramma på same måten.

Når dei føresegnene som set grenser for at utsalgsstader kan halde ope på helgedagar, blir overførte frå opningstidslova til helgedagslova, er det naturleg å

overføre også straffeføresegna i gjeldande opningstidslov § 5 til lov om helligdager og helligdagsfred.

Å flytte straffeføresegna frå opningstidslova til helgedagslova § 6 vil ha som konsekvens at også aktlaust brot på §§ 3 og 4 i helgedagslova vil vere straffbart. Vidare vil også medverknad til brot på desse føresegnene vere straffbar. Dette inneber ei utviding av straffeansvaret.

I samsvar med fråsegna frå Riksadvokaten vil departementet foreslå at straffelova § 348 blir oppheva.

1.2.5 *Arbeidstidsføresegner*

For å gjennomføre intensjonen med frie opningstider på kvardagar er det foreslått å gjere unntaket frå forbodet mot nattarbeid i arbeidsmiljølova § 42 andre ledd l) for arbeidstakarar ved utsalsstader generelt, dvs. at tilvisinga til anna lovgiving blir fjerna.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvensar

Lovforslaget inneber at det for utsalsstader ikkje lenger vil vere lovbestemte avgrensingar i opningstidene på kvardagar. Utsalsstadene vil med andre ord sjølv kunne bestemme kor lenge dei da vil halde ope. For enkelte utsalsstader vil dette kunne føre til endringar i konkurransesituasjonen.

Oppheving av opningstidsavgrensingane på kvardagar vil venteleg redusere behovet for dispensasjonar. Utover dette vil lovforslaget antakeleg ikkje ha vesentlege administrative konsekvensar når det gjeld forvaltninga og handhevinga av regelverket frå styremaktene si side.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Eirin Faldet, Trond Giske og Torny Pedersen, fra Høyre, Afshan Rafiq, lederen Sonja Irene Sjøli og Olemic Thommessen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Erik Knudsen og Karin S. Woldseth, fra Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og May Hansen, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen og Ola T. Lånke og fra Senterpartiet, Ola T. Heggem, merker seg at departementet gjennom Ot.prp. nr. 11 (2002-2003) legger frem forslag om å oppheve lov 26. juni 1998 nr. 43 Åpningstider for utsalgssteder (åpningstidsloven), og endre lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred - slik at reguleringen av åpningstider på disse dager tas inn i loven. Tilsvarende gjøres for lov av 26. april 1947 nr. 1 om 1. mai og 17. mai som høytidsdager.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er tilfreds med at Regjeringen i tråd med Sem-erklæringen har lagt frem forslag om å oppheve åpningstidsloven og overføre bestemmelser som regulerer og begrenser åpningstider på søn- og helligdager til helligdagslovgivingen. Disse medlemmer mener lovforslaget vil bidra til bedre tilpasning av åpningstidene til brukernes behov og samtidig opprettholde søndagen som en annerledes dag med begrenset handelsvirksomhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter arbeidet med å revidere åpningstidsbestemmelsene for å få til forenklinger og større brukervennlighet. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet har foreslått å utvide ølsalget med en time, slik at det skulle falle sammen med åpningstidene for butikkene slik at man kunne få bort forhengene. Dette ble nedstemt av regjeringspartiene. Disse medlemmer er for å revurdere systemet med arealbegrensning. Regjeringen foreslår å fjerne åpningstidsloven. Dette kan Arbeiderpartiet slutte seg til.

Regjeringen foreslår å fjerne regelen om nattarbeid i arbeidsmiljøloven, da den henviser til åpningsloven. Disse medlemmer er enig i at en fjerning av åpningstidsloven krever endringer av arbeidsmiljøloven. Disse medlemmer synes likevel det er for drastisk å fjerne all lovbeskyttelse av arbeidstakere i varehandelen i forhold til nattarbeid. I arbeidet for forbrukerinteressene er det også viktig å ivareta fundamentale rettigheter for arbeidstakerne.

Regjeringen foreslår ingen nye bestemmelser i arbeidsmiljøloven som kunne gitt arbeidstakerne sikkerhet i forhold til nattarbeid. Dette burde vært vurdert og drøftet av Regjeringen, for eksempel bestemmelser når det gjelder rett til ubekvemstillegg, rett til ikke å bli pålagt nattskift, rett til bemanningskrav som gir sikkerhet i forhold til bråk, ran og utrygghet som kan være et problem på natten. På den måten kunne en kombinere arbeidstakernes rettigheter med behovet for nattåpne butikker, bensinstasjoner og kiosker. Proposisjonen er derfor etter disse medlemmers syn dårlig forberedt.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke fjerner arealreglene, da disse skal innarbeides i lov om helligdager. Disse medlemmer finner dette underlig på bakgrunn av den kraftige kritikken særlig Høyre har kommet med mot arealreglene. Disse medlemmer mener at en grundigere drøfting av arbeidsmiljølovens bestemmelser kunne gjort at også helligdager kunne vært regulert gjennom disse bestemmelsene.

Disse medlemmer mener at endringen av arbeidsmiljøloven bør gjøres etter en grundigere

gjennomgang. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av arbeidsmiljøloven slik at arbeidstakernes rettigheter og beskyttelse i forhold til arbeid i natt- og søndagsåpne virksomheter i varehandelen ivaretas gjennom denne loven."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at de endringer som er foreslått vil ha store negative konsekvenser for samfunns- og familieliv. Disse medlemmer mener at tilbud og etterspørsel er lite egne som regulator på dette området, og at grunnleggende mål som likestilling, helse, miljø og demokrati ikke kan ivaretas på samme måte som ved lovmessig regulering.

Disse medlemmer mener de endringer som er foreslått vil innebære nattarbeid for flere enn de som i dag er unntatt fra forbudet i arbeidsmiljøloven § 42. Begrensning i nattarbeid og forsvar av normalarbeidsdagen må sees i lys av at nattarbeid og skift/turnusarbeid medfører større belastninger og helseproblemer enn dagarbeid. Uønskede sosiale og helsemessige belastninger ved kvelds- og nattarbeid gjør at berørte arbeidstakere vil få dårligere muligheter til å ivareta omsorgsoppgaver og annen sosial aktivitet.

Disse medlemmer mener det er en kjensgjerning at det er vanskeligere enn før å samle folk til sosiale aktiviteter, til å organisere aktiviteter for barn og ungdom, til å påta seg verv og delta i møter i borettslag, fagforeninger og annet organisasjonsarbeid. Med flere arbeidstakere i arbeid på kvelds- og nattetid vil det bli enda færre som har mulighet for å engasjere seg på disse viktige fellesarenaene som er en forutsetning for et levende demokrati.

Varehandelen er det forretningsområdet som de foreslåtte endringer har størst konsekvenser for. Om lag tre fjerdedeler av arbeidstakerne i varehandelen er kvinner. Disse medlemmer mener en utvidet adgang til nattarbeid kan gi dramatiske følger for mange barns og unges familieliv. Dette særlig sett på bakgrunn av at ca. 22 pst. av barn i Norge vokser opp med enslige foreldre - de fleste med mor som hovedomsorgsperson.

Disse medlemmer viser også til at svært mange foreldre, både enslige og i parforhold, er avhengige av velferdsordninger som f.eks. barnehager og skolefritidsordninger. Slike institusjoner fyller viktige funksjoner foreldre sjøl ikke kan ivareta mens de er på arbeid. Når arbeidstiden i større grad skyves over til ettermiddag/kveld/natt og tider der slike velferdsordninger ikke eksisterer, skaper dette problemer både for foreldre og barn. Særlig rammer dette kvinner som i hovedsak fortsatt har hovedansvar for barn og hjem. En slik utvikling kan derfor også føre til at varehandelen blir ødelagt som arbeidsplass for voksne kvinner med omsorgsansvar, og dermed ta fra

store grupper kvinner muligheten til lønnet arbeid og slik også evnen til å kunne forsørge seg selv.

Disse medlemmer mener også at en konsekvens av utvida åpningstid vil være behov for flere ansatte, som igjen fører til økte utgifter. Dette vil i neste omgang kunne føre til økte varekostnader for forbrukerne - noe som slett ikke er ønskelig.

Disse medlemmer finner det også uforståelig at man vil øke behovet for arbeidskraft i varehandelen når det stadig påpekes mangel på arbeidskraft innenfor mange andre områder i tjenesteytende sektor.

Disse medlemmer viser til at det pågår et offentlig utredningsarbeid med sikte på å lage en ny arbeidslivslov. Målet med en slik lov må være å videreføre og styrke arbeidsmiljølovens vern av arbeidstakerne. Store endringer i arbeidstakernes rettigheter i en eller flere bransjer bør derfor ikke foretas før en vurderer en eventuell ny arbeidslivslov.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gå mot å oppheve lov av 26. juni 1998 nr. 43 (åpningstidsloven).

Disse medlemmer vil også opprettholde det vern i arbeidsmiljøloven som arbeidstakerne har mot å arbeide utover normalarbeidstida, dvs. etter kl. 21.00 og fram til kl. 06.00.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er imot en ytterligere liberalisering av åpningstidsbestemmelsene slik Regjeringen går inn for i proposisjonen. Dette medlem har merket seg at verken forbrukerne eller detaljhandelen har ivret for en slik endring. Det synes som om dagens åpningstidsbestemmelser fungerer tilfredsstillende. Dagens bestemmelser gir forbrukeren mulighet til å handle fram til kl. 21.00 på kvelden, noe som også tilfredsstiller behovene til skiftarbeidende og pendlere. Dette medlem er av den oppfatning at folk er fornøyde og har innrettet seg etter dagens bestemmelser. Dette medlem mener en regulering av åpningstidene må balanseres mot arbeidstakernes interesser. En oppheving av åpningstidsloven vil påvirke arbeidstakerne ved utsalgssteder sitt arbeidsmiljø i negativ retning. Utstrakt bruk av kvelds- og nattarbeid utsetter arbeidstakerne både for helsemessige påkjenninger og sikkerhetsrisiko. I tillegg vil en utviding av åpningstidene påvirke arbeidstakernes familieliv og samfunnslivet for øvrig. Dette medlem viser til at sentrale aktører på detaljistsiden er imot den foreslåtte endringen. Det er lite trolig at volumet i handelen vil øke som følge av endringen, men det vil kunne bli et press i retning av lengre åpningstider. En slik kombinasjon vil føre til høyere kostnader for butikkene uten tilsvarende økning i inntjening. Dette medlem vil peke på at merkostnadene i så fall vil bli belastet kundene i form av høyere priser.

Dette medlem vil vise til partiets merknader ved forrige behandling av åpningstidsloven i Innst. O. nr. 46 (1997-1998). Dette medlem har merket seg at Senterpartiets innvendinger til en kvadratmeter-regulering, i dag får støtte fra flere av høringsinstansene. Dette medlem reagerer på denne modellen og mener den virker konkurransevridende mellom dagligvarebutikker og bensinstasjoner som fører tilnærmet samme vareutvalg.

Åpningstidsloven

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil si seg enig med departementet i at tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverket til å regulere åpningstidene. En oppheving av loven vil gi mer fleksible tilpasninger, som naturlig vil variere med bransjetype, sted, lokale forhold osv. En av fordelene ved oppheving av åpningstidsloven er at man fjerner de konkurransevridninger som har vært følgen av at enkelte typer utsalg har vært unntatt fra de åpningstidsbegrensninger som har rådet.

Flertallet har merket seg at Barne- og familiedepartementet og Kultur- og kirke departementet har foretatt en grundig høring i forkant av at denne proposisjonen fremmes. Flertallet konstaterer at det er delte meninger blant høringsinstansene. Mest skeptisk ser arbeidstakerorganisasjonene ut til å være. Flertallet har forståelse for dette, men viser her til høringsuttalelse fra Handel- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH) som mener at oppheving av åpningstidsloven ikke vil innebære særlig store endringer i de åpningstidene som blir praktisert i varehandelen i dag. Antagelig vil bare et fåtall utsalgssteder finne det fornuftig å forlenge åpningstiden utover det som man har i dag.

Flertallet vil legge vekt på høringsuttalelser fra Forbrukerrådet. Rådet tar til orde for sterkere konkurranse i dagligvarehandelen, og er derfor enig i forslaget. Forbrukerrådet viser til at med en oppheving av loven vil det enkelte utsalgssted selv bestemme når butikken skal være åpen på hverdager ut fra lokalt handlemønster og de behov forbrukerne har.

Flertallet støtter Regjeringens forslag til opphevelse av åpningstidsloven. Flertallet legger til grunn at Regjeringen vil følge utviklingen i kjølvannet av denne endringen, og at de ansatte i handelsnæringen vil få ivaretatt sine behov for helse, miljø og sikkerhet innenfor de alminnelige regler som gjelder i arbeidsforhold i henhold til arbeidsmiljøloven.

Salg på helligdager, 1. og 17. mai

Komiteen merker seg at departementet foreslår at det i lov om helligdager og helligdagsfreden blir tatt inn en ny § 5 som regulerer salg fra faste ut-

salgssteder på helligdager. Denne regelen skal etter forslaget også gjelde for 1. og 17. mai.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, merker seg videre at hovedprinsippet er at det på helligdager og 1. og 17. mai skal holdes stengt i faste utsalgssteder. Det listes dog opp en rekke unntak fra denne regelen som er hentet fra åpningstidsloven. Blant annet opprettholdes den såkalte "Brustad-bua". Det opprettholdes også et unntak for bensinstasjoner på under 150 m², salgssteder på campingplasser osv.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til siktemålet med lov om helligdager og helligdagsfred, (jf. lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred) og støtter Regjeringens forslag til lovendring.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at en endring av arbeidsmiljølovens bestemmelser kan gjøre at også arbeid i varehandelen på søndager og helligdager kan reguleres gjennom disse bestemmelser. Disse medlemmer støtter de foreslåtte endringene i helligdagslovgivningen inntil slike endringer i arbeidsmiljøloven er på plass.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at departementet ifølge proposisjonen mener at tilbud og etterspørsel egner seg bedre enn lovverk til å regulere åpningstiden. Disse medlemmer mener dette er tilfellet alle dager i uken, ikke kun på hverdager slik departementet ser ut til å mene. Disse medlemmer vil derfor gå imot romertall I og II i proposisjonen.

Disse medlemmer ser det som hensiktsløst at offentlig ansatte kontrollører skal foreta åpningstidskontroll i helger og på helligdager utstyrt med målbånd. Disse medlemmer mener også at slike spesialregler for de spesielle kristne helligdager og for 1. og 17. mai vil medføre at man må beholde et byråkratisk system for å kontrollere at reglene etterleves. Disse medlemmer føler seg trygge på at det er en svært liten del av norske forbrukere som ønsker å foreta store innkjøp søndager, jul, påske, og på 1. og 17. mai. Behovet for å holde åpent på disse dager vil derfor være minimalt - og det vil være unødvendig å ha spesielle regler på dette området.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i sin tid var sentral i utformingen av dagens begrensninger på åpningstidene, men nå ser ut til å ha endret synspunkt i denne saken. Det vises til avisen Verdens Gang (VG) 18. juli 2002 der de tidligere statsråder Karita Bekkemellem Orheim og Bjarne Håkon Hanssen tar til orde for søndagsåpne butikker. Bekkemellem Orheim uttaler:

"Det er vanskelig å være prinsipiell på at vi ikke kan kjøpe varer på Rimi på en søndag, når vi kan kjøpe de samme varene dyrt på bensinstasjonen. Dette rimer ikke."

Disse medlemmer viser også til at den daværende statsråd som fremmet reglene nå ser ut til å ha endret syn. Til Dagsavisen 15. juli 2002 og VG 16. juli 2002 sier stortingsrepresentant Sylvia Brustad at hun angrer på "Brustad-bua", og at hun aldri ville fremmet dette forslaget i dag.

Salg av alkoholholdige drikker

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til Innst. O. nr. 31 (2001-2002) hvor et tilsvarende forslag ble behandlet, og til at Sosialdepartementet sammen med Nærings- og handelsdepartementet arbeider med en evaluering av virkningene av alkoholloven og serveringsloven. Flertallet viser til at alkoholpolitiske spørsmål vanligvis behandles av sosialkomiteen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til artikkel i VG 18. juli 2002 der Arbeiderpartiets stortingsrepresentant og tidligere statsråd Karita Bekkemellem Orheim tar til orde for at regulering av salgstider for øl bør fjernes. Bekkemellem Orheim sier:

"Jeg er absolutt for mer liberalisering av ølsalget. Vi oppnår ikke mye med tidsbegrensning. Folk klarer å regulere kjøpene sine selv om de kan handle døgnet rundt."

Disse medlemmer viser til at også Arbeiderpartiets sosialpolitiske talsmann Bjarne Håkon Hanssen i VG samme dag tar til orde for en liberaliseringslinje. Disse medlemmer slutter seg til ønsket om liberalisering fremmet av de to nevnte stortingsrepresentanter. Disse medlemmer mener at det ikke er grunn til å skille mellom mat og øl, når butikkene skal kunne holde åpent døgnet rundt.

Disse medlemmer ser ingen grunn til at det er enkelte varer forbrukerne ikke skal ha tilgang til. Øl er en lovlig vare. Disse medlemmer mener erfaringer klart viser at tiden hvor man kunne stoppe tilgangen på alkohol enkelte dager og enkelte tider på døgnet er forbi. Erfaringer viser at når tilgang på lovlig alkoholholdige produkter er lav, har man desto lettere for å få tak i ulovlige rusmidler (slik som blant annet smuglervarer, hjemmebrent og narkotika).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak om endring av alkohollov og evt. andre lover slik at salg av øl kan følge åpningstidene i butikkene."

3. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endring av arbeidsmiljøloven slik at arbeidstakernes rettigheter og beskyttelse i forhold til arbeid i natt- og søndagsåpne virksomheter i varehandelen ivaretas gjennom denne loven.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak om endring av alkohollov og evt. andre lover slik at salg av øl kan følge åpningstidene i butikkene.

4. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen, og rår Odelstinget til å fatte slik

vedtak til lov

om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12
om helligdager og helligdagsfred mv.

I

I lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred blir gjort følgende endringer:

Ny overskrift § 1 skal lyde:

Lovens formål

Ny overskrift § 2 skal lyde:

Helligdager

Ny overskrift § 3 skal lyde:

Helligdagsfred

Ny overskrift § 4 skal lyde:

Offentlige arrangementer

§ 5 skal lyde:

§ 5 Salg fra faste utsalgssteder

På helligdager skal faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, holde stengt. På jul-, påske- og pinseaften skal de stenge kl. 16.

Dette gjelder ikke for

- 1. utsalgssteder som i det vesentlige selger kiosk- eller dagligvarer, og som har en samlet salgsflate som ikke overstiger 100 kvm*
- 2. bensinstasjoner med en samlet salgsflate som ikke overstiger 150 kvm*

3. *utsalgssteder på campingplasser i campingse-
songen*
4. *utsalgssteder på områder som etter vedtak av fyl-
kesmannen regnes som typiske turiststeder, se
sjette ledd*
5. *salg fra serveringssted*
6. *salg ved auksjon*
7. *salg av utstilte gjenstander fra kunstgallerier og
lignende*
8. *salg fra tidsbegrensede utstillinger og varemes-
ser som finner sted i lokaler som normalt ikke blir
brukt til salgsvirksomhet*
9. *utsalgssteder som i det vesentlige selger blom-
ster, planter og andre hageartikler*
10. *utsalgssteder som i det vesentlige selger lokale
husflids- og suvenirvarer*
11. *utsalgssteder i bygninger for inn- og utsjekking
av passasjerer på lufthavner som har tillatelse til
avgiftsfritt salg*
12. *salg av varer i tilknytning til produksjonssteder
mv. som er tilrettelagt for turisme.*

*Faste utsalgssteder kan holde åpent de tre siste
søndagene før julaften mellom kl. 14 og kl. 20.*

*Med salgsflate, se annet ledd nr. 1 og 2, menes
gulvflaten i den delen av et utsalgssteds lokale hvor
varer beregnet for salg til publikum er synlig utstilt.
Lagerrom og oppholdsrom for personale medregnes
ikke.*

*Utsalgssteder som nevnt i annet ledd nr. 1 og 2,
og som ikke åpenbart oppfyller kravet om salgsflate,
skal ved takst eller på annen tilfredsstillende måte
kunne dokumentere salgsflatens størrelse. Dokumen-
tasjonen skal være tilgjengelig ved utsalgsstedet.
Mangelfull dokumentasjon medfører at et utsalgssted
ikke anses unntatt fra bestemmelsen i første ledd før-
ste punktum.*

*Fylkesmannen kan etter søknad fra kommunen
ved forskrift bestemme at et område skal regnes som
typisk turiststed, se annet ledd nr. 4, for hele året el-
ler deler av året. Som typisk turiststed kan bare reg-
nes område der salget i de aktuelle periodene hoved-
sakelig skjer til turister.*

*Fylkesmannen kan etter søknad gi dispensasjon
fra paragrafen her når det foreligger særlige grun-
ner. Avgjørelsen kan påklages til departementet.*

*Departementet kan gi nærmere forskrifter til ut-
fylling av paragrafen her.*

Noverande § 5 blir ny § 7.

Ny overskrift skal lyde: *Ikrafttredelse.*

Ny § 6 skal lyde:

§ 6 Straff

*Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer §§ 3 til
5 i denne lov, eller bestemmelser gitt i medhold av
disse paragrafene, straffes med bøter.*

Medvirkning straffes på samme måte.

II

I lov 26. april 1947 nr. 1 om 1 og 17 mai som høg-
tidsdager blir gjort følgende endringer:

§ 1 nytt andre ledd skal lyde:

*For salg fra faste utsalgssteder 1. og 17. mai
gjelder bestemmelsene i lov 24. februar 1995 nr. 12
om helligdager og helligdagsfred §§ 5 og 6 tilsvaren-
de.*

§ 2 nytt siste punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke arbeid ved faste utsalgssteder.

III

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og ar-
beidsmiljø m.v. blir gjort følgende endring:

§ 42 andre ledd bokstav l) skal lyde:

arbeid ved utsalgssteder,

IV

I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig
straffelov (straffeloven) blir § 348 oppheva.

V

Lov 26. juni 1998 nr. 43 om åpningstider for ut-
salgssteder (åpningstidsloven) blir oppheva.

VI

Lova her gjeld frå det tidspunkt Kongen fastset.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 21. januar 2003

Sonja Irene Sjøli
leder

Ulf Erik Knudsen
ordfører

Trond Giske
sekretær